XX a. vidurio modernioji literatūra. Jonas Aistis

Jonas Aistis.

Kurios temos būdingos Jono Aisčio lyrikai?

- [ ] Tėvynės ilgesys.
- [ ] Dvasinio išsilaisvinimo troškimas.
- [ ] Žmogaus ir gamtos ryšys.
- [ ] Miesto ir civilizacijos išaukštinimas.
- [ ] Kūrėjo santykis su pasauliu.

Jonas Aistis ir Maironis.

Kas sieja Jono Aisčio ir Maironio kūrybą?

- [ ] Ir Jonas Aistis, ir Maironis meilę tėvynei reiškia be patoso, nevengia vaizduoti jos kasdienybės, skurdo ir vargo.
- [ ] Abiem poetams kūryba yra estetinis žaidimas, kelionė iš kasdienybės į pasakų šalį.
- [ ] Ir Jono Aisčio, ir Maironio kūryboje ryški žlugimo, artėjančios katastrofos nuojauta.
- [ ] Abiem poetams svarbiausia atskleisti žmogaus vidinį pasaulį, jo jausmus ir būsenas.
- [ ] Ir Jonas Aistis, ir Maironis teigia, kad poeto paskirtis – ne tik išreikšti asmeninius išgyvenimus, bet ir prabilti į visą tautą.

Jonas Aistis – lyrinio, eleginio eilėraščio kūrėjas.

Jonas Aistis – lyrinio, eleginio eilėraščio kūrėjas.
Kas yra elegija? Pažymėkite.

- ◯ Refleksinės-filosofinės lyrikos žanras, išsiskiriantis liūdna intonacija.
- ◯ Eilėraštis, kuriame vaizduojami jausmai, visų pirma meilės išgyvenimai, siekiama įaudrinti emocijas.
- ◯ Iškilmingas aukštojo stiliaus kūrinys, šlovinantis asmenį, įvykį ar idėją.
- ◯ Epinių, draminių elementų turintis eilėraštis, dažniausiai baigiamas mirtimi.

Jono Aisčio poezijos rinkiniai.

Kurie iš šių poezijos rinkinių yra Jono Aisčio? Pažymėkite.

- [ ] „Intymios giesmės“
- [ ] „Imago mortis“
- [ ] „Pėdos smėly“
- [ ] „Užgesę chimeros akys“
- [ ] „Varnos prie plento“

LIVEWORKSHEETS

Perskaitykite Aisčio eilėraščio „Lakštingala“ ištrauką.

Atėjo pasaka, ir mes ją matėm –
Trapia voratinklio gija...
Iš desperacijos „anatema!“
Kuždėjo krisdama skuja.

Atėjo pasaka į žalią naktį,
Atėjo pasaka į mus –
Nuversti sunkų karsto akmenį,
Versme atverti troškimus!

Kas šiame eilėraštyje išreiškiama pasakos įvaizdžiu? Pažymėkite.

- [ ] Tai pabėgimas nuo realybės, iliuzijų, svajonių pasaulis.
- [ ] Tai būties stebuklo potyris, galutinis išsipildymas, kurį suteikia kūryba.
- [ ] Pasaka – kūryba, kelionė anapus kasdienybės, kur viešpatauja grožis.
- [ ] Pasaka – tai priešprieša realiojo pasaulio nuoboduliui ir negyvumui.
- [ ] Pasakos įvaizdis rodo poeto domėjimąsi tradicija, tautosaka.

Eilėraštis „Džiazas“.

Perskaitykite eilėraščio „Džiazas“ ištrauką.

Aš gyvenu agonija, geltonu rudeniu
Drauge su merdinčia, su mirštančia Europa.

Mano širdis nuvargusi, nualusi,
Tartum ledais sukaustytas Kaukazas.
Juoda kava, pilkų veidų dar keletas
Ir dirbtinį linksmumą rodo džiazas...

Kokie neoromantikų pasaulėjautos bruožai išryškėja eilėraštyje? Pažymėkite.

- [ ] Atsiskleidžia katastrofos, pasaulio griūties nuojautos.
- [ ] Atsiskleidžia modernaus pasaulio dirbtinumas, vatotojiškos visuomenės susvetimėjimas.
- [ ] Išryškėja egzistencinis žmogaus nuovargis, artėjančios pražūties nuojautos.
- [ ] Atsiskleidžia melancholija, liūdesys dėl būties laikinumo.

LIVEWORKSHEETS

Aisčio eilėraštis „Vienas kraujo lašas“.

Perskaitykite Aisčio eilėraštį „Vienas kraujo lašas“ iš rinkinio „Sesuo buitis“ (1951).

Vienas kraujo lašas būt tave nuplovęs,
O varge jo vieno tu pasigedai,
Nors stiprybę sėmėm iš didžios senovės –
Liko netesėti mūsų pažadai...

Vienų vienas žodis būt tave apgynęs,
Bet varge jo vieno tu pasigedai,
Nors visi žadėjom mirti už tėvynę –
Liko netesėti mūsų pažadai...

Kuo šis emigracijoje sukurtas eilėraštis skiriasi nuo neoromantinės prieškarinės lyrikos? Pažymėkite.

- [ ] Apmąstoma kaltė dėl paliktos ir neapgintos tėvynės.
- [ ] Ieškoma ir neberandama ryšio su tėvyne, su jos praeitimi.
- [ ] Atsiskleidžia dramatiškas žmogaus, atsidūrusio svetur, likimas.
- [ ] Vyrauja tėvynės praradimo ir ilgesio motyvai.

Aistis - „Liūdnojo Veido riteris“.

Kodėl Jonas Aistis vadintas lietuviškuoju „Liūdnojo Veido riteriu“? Pažymėkite.

- [ ] Dėl nekintančios lyrinės tonacijos, jautraus, asmeniško santykio su aplinka.
- [ ] Dėl sąsajų su Vakarų Europos kultūros tradicijomis, intelektualumo.
- [ ] Dėl idealizmo, atotrūkio nuo tikrovės.
- [ ] Dėl išgyvenamo skaudaus būties disharmonijos jausmo.

Jono Aisčio lyrika.

Kas būdinga i? Pažymėkite.

- [ ] Kūrybos kaip kančios ir dieviško stebuklo motyvai.
- [ ] Idiliškas tradicinio kaimo ir gamtos vaizdavimas.
- [ ] Dominuoja religinė problematika, gausu biblinės simbolikos.
- [ ] Eilėraščiuose dominuoja lyrinio subjekto kančia ir skausmas.
- [ ] Ryški distancija, ironija išsakomam jausmui, polinkis į vaizdo teatrališkumą, pasakiškumą.

LIVEWORKSHEETS

Jono Aisčio eilėraštyje „Man tave“ meilės istorija kuriama kaip prieš akis vykstantis spektaklis. Kokios žmogaus jausenos, kaip jos atskleidžiamos eilėraštyje?

1. *Perskaitykite eilėraščio pradžią.*

Kaip pavasaris atkiunta,
Ašen atkiutau.
Man tave čia Dievas siuntė,
Tik mane ne tau!

Anta kalno juodą skirpstą
Sprogstantį matau –
Ar ne mums ten sniegas tirpsta –
Ar ne man ir tau?..

Ką atskleidžia stebimi gamtos pasaulio pokyčiai? Pažymėkite.

- [ ] Atskleidžia gamtos ir žmogaus jausmų priešpriešą.
- [ ] Lyrinis aš stebi pasaulį ir gamtos būsenas paverčia savo dvasinėmis būsenomis.
- [ ] Neišsipildžiusios, prarastos meilės kančią, ilgesį.
- [ ] Lyrinio subjekto jausmai atskleidžiami per gamtos detales.

2. *Ką išreiškia eilėraštyje pasikartojantis žolės įvaizdis („Prasikals žolytės laiškas“, „Ar šlamės žolė pernykštė / Mano meilę tau?“)? Pažymėkite.*

- [ ] Parodo lyrinio subjekto norą į tai, kas vyksta dabar, pažvelgti iš ateities perpektyvos, pamąstyti apie meilės ateitį.
- [ ] Išreiškia lyrinio subjekto abejonę, ar kitąmet jausmai dar nebus išblėsę.
- [ ] Atskleidžia vyksmo laiką – pavasario pradžią, gyvybės atbudimo laiką.
- [ ] Žymi meilės istorijos pradžią ir pabaigą.

3. Perskaitykite eilėraščio „Man tave“ pabaigą: „Tu matai, kaip ledas šunta? – / Taip, sakai, matau... / Man tave čia Dievas siuntė, / Tik mane ne tau!“ Čia lyrinis subjektas pirmą kartą tiesiogiai kreipiasi į mylimąją ir sulaukia teigiamo atsakymo.
Ką jis išreiškia? Pažymėkite tinkamą teiginio pabaigą.

Sakomais žodžiais „Taip, sakai, matau“ lyrinio subjekto mylimoji pritaria jam,

- [ ] tačiau iš tiesų jo pastangos patirti meilę žlunga, susikalbėjimas neįmanomas.
- [ ] atskleidžia tikruosius savo jausmus.
- [ ] ir išsipildo jo troškimas patirti, išaiškinti žemės meilę.
- [ ] o iš tiesų tariamas pritarimas slepia visišką nesusikalbėjimą ir abejingumą.
- [ ] bet iš tikrųjų ji atstumia kalbantįjį, nepripažįsta jo jausmų.

LIVEWORKSHEETS